

PROJECT RESULT 4

SERVICE-LEARNING HANDBOOK - AN INNOVATIVE PEDAGOGICAL APPROACH TO ENGAGE STUDENTS AND TEACHERS FOR ACCESSIBILITY AND INCLUSIVITY

This handbook is a natural extension of the activities of the three-year Map4Accessibility project is the production of a handbook of best practices and guidelines of Service Learning (SL), such as the Best Practices Guide, which explores ways of implementing (ECTS-recognised Service Learning) as a pedagogical methodology in educational institutions (without, of course, being limited to higher education institutions). It has presented a systematic review of Service Learning literature and looks at ways of involving students in real-life, community-based and needs-driven projects in addition to the theoretical knowledge they acquire in their academic studies. The handbook focuses on the inclusion of people with disabilities. These experiences are also visualised with protocols (models) to facilitate the creation of an SL course. The purpose of the SL Protocol is to provide a framework for service-learning activities that integrate community service with academic learning, promote civic responsibility, and enhance student learning.

The handbook actually allows those interested (students, educators, etc.) to train in the field of service learning to use it as a step-by-step guide and supports their training with a base of already available experience.

The book contains 3 parts, with the first part giving detailed information about The Service-Learning Approach and more specifically like the european observatory of service-learning in higher education - EASLHE, map of the observatory's SL activities and initiatives, and EASLHE policy recommendations for SL inclusion in HEI. In the second and third parts, a literature review and guidelines are made as a guide for the inclusion of SL on HEI's courses and Quality standards for a correct implementation of SL, the determinants for SL and E-learning and SL are discussed.

PROJECT RESULT 4

**SERVICE-LEARNING HANDBOOK - AN INNOVATIVE PEDAGOGICAL APPROACH TO
ENGAGE STUDENTS AND TEACHERS FOR ACCESSIBILITY AND INCLUSIVITY**

Questo manuale rappresenta un'estensione naturale delle attività del progetto triennale Map4Accessibility, con la produzione di un manuale di buone pratiche e linee guida sul Service Learning (SL), come la Best Practices Guide, che esplora modalità di implementazione del Service Learning riconosciuto con crediti ECTS come metodologia pedagogica nelle istituzioni educative (senza tuttavia limitarsi alle sole istituzioni di istruzione superiore). Presenta una revisione sistematica della letteratura sul Service Learning e analizza modi per coinvolgere gli studenti in progetti reali, basati sulla comunità e guidati dalle necessità, integrandoli con le conoscenze teoriche acquisite nei loro studi accademici. Il manuale si concentra in particolare sull'inclusione delle persone con disabilità. Queste esperienze sono anche visualizzate tramite protocolli (modelli) che facilitano la creazione di un corso basato sul Service Learning.

L'obiettivo del SL Protocol è fornire un quadro per le attività di service-learning che integrino il servizio alla comunità con l'apprendimento accademico, promuovano la responsabilità civica e migliorino l'apprendimento degli studenti.

Il manuale consente a coloro che sono interessati (studenti, educatori, ecc.) di formarsi nel campo del service learning, utilizzandolo come guida pratica passo dopo passo, supportando la loro formazione con una base di esperienze già disponibili.

Il libro è strutturato in tre parti:

La prima parte fornisce informazioni dettagliate sull'approccio del Service-Learning, includendo l'European Observatory of Service-Learning in Higher Education (EASLHE), la mappa delle attività e delle iniziative di SL dell'osservatorio, e le raccomandazioni politiche dell'EASLHE per l'inclusione del SL nelle HEI (istituzioni di istruzione superiore).

La seconda e la terza parte includono una revisione della letteratura e linee guida per l'inclusione del Service Learning nei corsi delle HEI, standard di qualità per una corretta implementazione del SL, determinanti del SL, e il rapporto tra E-learning e SL.

РЕЗУЛТАТ ОТ ПРОЕКТА 4**НАРЪЧНИК ЗА ОБУЧЕНИЕ ЧРЕЗ УСЛУГИ (SL) - ИНОВАТИВЕН ПЕДАГОГИЧЕСКИ ПОДХОД
ЗА АНГАЖИРАНЕ, ДОСТЪПНОСТ И ПРИОБЩАВАНЕ НА СТУДЕНТИ И ПРЕПОДАВАТЕЛИ**

Този наръчник представлява естествено продължение на дейностите на тригодишния проект Map4Accessibility, а именно създаването на наръчник с най-добри практики и насоки, подобно на ръководство за най-добри практики, който изследва начини за прилагане на SL и признаване на кредити (ECTS - Service Learning), най-вече като педагогическа методология в образователните институции (без, разбира се, да се ограничава само до висшите учебни заведения). Той способства и за систематичен преглед на наличната литература относно Service Learning. Наръчникът разглежда и предлага възможности за включване на студентите в реални проекти, базирани на общността и ориентирани към нуждите, в допълнение към теоретичните знания, които придобиват учещите се в академичните си изследвания. Фокусира се и към приобщаването на хората с увреждания. Този опит се визуализира също и с протоколи (модели), за да се улесни създаването на SL курс. Целта на протокола SL е да осигури рамка за дейности за обучение, които интегрират общественополезен труд с академично обучение, насырчават гражданска отговорност и подобряват обучението на студентите.

Наръчникът позволява на заинтересованите (студенти, преподаватели и т.н.) да се обучават и да го използват като ръководство тип „стъпка по стъпка“ в подкрепа на тяхното обучение, с база от вече наличен опит.

Книгата съдържа 3 части, като първата част дава подробна информация за подхода за обучение чрез услуги (SL) и по-конкретно като европейската обсерватория за обучение чрез услуги във висшето образование - EASLHE, карта на SL дейностите и инициативите на обсерваторията, политически препоръки на EASLHE за SL включване във висшите училища и др. Във втората и третата част са направени преглед на налична литература за SL и насоки за включването на SL в курсовете на ВУЗ, стандарти за качество за правилно прилагане на SL, детерминантите за SL и електронно обучение и SL.

PROJECT RESULT 4

SERVICE-LEARNING HANDBUCH - EIN INNOVATIVER PÄDAGOGISCHER ANSATZ, UM SCHÜLER UND LEHRER FÜR BARRIEREFREIHEIT UND INKLUSION ZU GEWINNEN

Dieses Handbuch ist eine Erweiterung der Aktivitäten des dreijährigen Map4Accessibility-Projekts, in dessen Rahmen ein Handbuch mit bewährten Praktiken und Leitlinien zum Service Learning (SL) erstellt wurde, wie z. B. der Best Practices Guide, der Möglichkeiten zur Umsetzung des mit ECTS-Punkten anerkannten Service Learning als pädagogische Methodik in Bildungseinrichtungen (nicht nur auf Hochschulen beschränkt) untersucht. Der Leitfaden enthält eine systematische Übersicht über die Literatur zum Thema Service Learning und zeigt Wege auf, wie Studierende in reale, gemeinschaftsbasierte und bedarfsorientierte Projekte eingebunden werden können, die mit dem theoretischen Wissen aus dem Studium verknüpft werden. Der Schwerpunkt des Handbuchs liegt auf der Einbeziehung von Menschen mit Behinderungen. Diese Erfahrungen werden auch anhand von Protokollen (Vorlagen) veranschaulicht, die die Gestaltung eines Kurses auf der Grundlage von Service Learning erleichtern. Der Zweck des SL-Protokolls ist es, einen Rahmen für Service-Learning-Aktivitäten zu schaffen, die gemeinnützige Arbeit mit akademischem Lernen verbinden, staatsbürgerliche Verantwortung fördern und das Lernen der Studenten verbessern.

Das Handbuch ermöglicht es Interessierten (Studenten, Pädagogen usw.), sich im Bereich des Service Learning fortzubilden, indem es als praktischer Schritt-für-Schritt-Leitfaden verwendet wird, der ihre Ausbildung mit einem bereits vorhandenen Erfahrungsschatz unterstützt.

Das Handbuch ist in drei Teile gegliedert:

Der erste Teil enthält detaillierte Informationen über den Service-Learning-Ansatz, einschließlich des Europäischen Observatoriums für Service-Learning in der Hochschulbildung (EASLHE), der Karte der SL-Aktivitäten und -Initiativen des Observatoriums und der politischen Empfehlungen von EASLHE für die Einbeziehung von SL in Hochschuleinrichtungen (HEIs).

Der zweite und dritte Teil umfasst eine Literaturübersicht und Leitlinien für die Einbeziehung von Service Learning in Hochschulkurse, Qualitätsstandards für eine erfolgreiche SL-Implementierung, Determinanten von SL und die Beziehung zwischen E-Learning und SL.

RÉSULTAT DU PROJET 4

MANUEL D'APPRENTISSAGE PAR LE SERVICE

UNE APPROCHE PÉDAGOGIQUE INNOVANTE POUR IMPLIQUER LES ÉTUDIANTS ET
LES ENSEIGNANTS DANS L'ACCESSIBILITÉ ET L'INCLUSION

Ce manuel est le prolongement naturel des activités du projet Map4Accessibility, à savoir la production d'un manuel de bonnes pratiques et de lignes directrices sur l'apprentissage par le service (SL), tel que le guide des bonnes pratiques, qui explore les moyens de mettre en œuvre l'apprentissage par le service (reconnu par l'ECTS) en tant que méthodologie pédagogique dans les établissements d'enseignement (sans, bien sûr, se limiter aux établissements d'enseignement supérieur). Il présente une analyse systématique de la littérature sur l'apprentissage par le service et étudie les moyens d'impliquer les étudiants dans des projets réels, basés sur la communauté et axés sur les besoins, en plus des connaissances théoriques qu'ils acquièrent dans le cadre de leurs études universitaires. Le manuel met l'accent sur l'inclusion des personnes en situation de handicap. Ces expériences sont également visualisées à l'aide de protocoles (modèles) destinés à faciliter la création d'un cours de langue seconde. L'objectif du protocole SL est de fournir un cadre pour les activités d'apprentissage par le service qui intègrent le service communautaire à l'apprentissage académique, promeuvent la responsabilité civique et améliorent l'apprentissage des étudiants.

Le manuel permet aux personnes intéressées (étudiants, éducateurs, etc.) à se former dans le domaine de l'apprentissage par le service de l'utiliser comme un guide étape par étape et de soutenir leur formation avec une base d'expérience déjà disponible.

Le livre contient trois parties, la première donnant des informations détaillées sur l'approche de l'apprentissage par le service et plus spécifiquement sur l'observatoire européen de l'apprentissage par le service dans l'enseignement supérieur (EASLHE), une carte des activités et initiatives de l'observatoire en matière d'apprentissage par le service et des recommandations politiques de l'EASLHE pour l'inclusion de l'apprentissage par le service dans les établissements d'enseignement supérieur. Dans les deuxièmes et troisième parties, on trouve une revue de la littérature et des lignes directrices sont élaborées pour guider l'inclusion de l'apprentissage par le service dans les cours des EES ainsi que les normes de qualité pour une mise en œuvre correcte de l'apprentissage par le service, les déterminants de l'apprentissage par le service et de l'apprentissage en ligne sont discutés.

RESULTADO DO PROJECTO 4

MANUAL DE SERVICE-LEARNING - UMA ABORDAGEM PEDAGÓGICA INOVADORA PARA ENVOLVER ALUNOS E PROFESSORES NA ACESSIBILIDADE E INCLUSÃO

Este manual é uma extensão natural das actividades do projeto trienal Map4Accessibility, que consiste na produção de um manual de boas práticas e orientações de Service-Learning, tal como o Guia de Boas Práticas, que explora formas de implementar Service-Learning (reconhecida pelo ECTS) como uma metodologia pedagógica em instituições de ensino (sem, obviamente, se limitar às instituições de ensino superior). Apresentou uma revisão sistemática da literatura sobre Service-Learning e analisa formas de envolver os estudantes em projectos da vida real, baseados na comunidade e orientados para as necessidades, para além dos conhecimentos teóricos que adquirem nos seus estudos académicos. O manual centra-se na inclusão de pessoas com deficiência. Estas experiências são também visualizadas através de protocolos (modelos) para facilitar a criação de um curso de LE. O objetivo do Protocolo de LS é fornecer uma estrutura para actividades de aprendizagem de serviço que integrem o serviço comunitário com a aprendizagem académica, promovam a responsabilidade cívica e melhorem a aprendizagem dos alunos.

Na verdade, o manual permite que os interessados (estudantes, educadores, etc.) em formar-se no domínio da aprendizagem de serviços o utilizem como um guia passo a passo e apoia a sua formação com uma base de experiência já disponível.

O livro contém 3 partes, sendo que a primeira fornece informações pormenorizadas sobre a Abordagem de Service-Learning e, mais especificamente, sobre o Observatório Europeu de Service-Learning no Ensino Superior - EASLHE, mapa do observatório e o seu funcionamento.